

19. august 2021

Til dig der skal vaccineres mod COVID-19

Hvorfor skal jeg blive vaccineret?

COVID-19 skyldes en ny virus hos mennesker. Derfor har vi ikke immunitet mod smitte, og derfor har COVID-19 kunnet sprede sig som en pandemi.

Det er kun en lille andel af den danske befolkning, der har haft COVID-19, og vi ved ikke med sikkerhed, om de, der har været smittede, er fuldt beskyttede mod at blive smittet igen på et senere tidspunkt.

COVID-19 kan ramme alle. Alle kan blive syge af COVID-19. Men nogle er i særlig risiko for at blive alvorligt syge og dø, hvis de bliver smittede.

Sundhedsstyrelsen anbefaler vaccination mod COVID-19, fordi den beskytter mod at blive smittet og syg af COVID-19.

Jo flere der bliver vaccineret, jo bedre kontrol får vi med epidemien.

Det er gratis at blive vaccineret, og det er frivilligt, om du vil tage imod tilbuddet.

Hvordan foregår min vaccination?

- 1.** Mød op på vaccinationsstedet på det aftalte tidspunkt. Medbring dit gule sundhedskort.

- 2.** Forskellige sundhedspersoner kan give vaccinen, men de arbejder altid under en læges ansvar.

- 3.** Som regel vaccineres du i en muskel i skulderen.

- 4.** Efter vaccinationen skal du vente i nærheden i mindst 15 minutter, så sundhedspersonalet kan hjælpe dig, hvis du skulle få en allergisk reaktion.

Hvilke bivirkninger kan jeg få?

Alle vacciner har bivirkninger, men det er ikke alle, der bliver vaccineret, som oplever bivirkninger. Generelt er der tale om milde og forbigående gener, og vi anser vaccinerne mod COVID-19 for at være meget sikre og veldokumenterede. Herunder er listet de typiske reaktioner, som kan opleves ved alle vacciner mod COVID-19.

Eksempler på almindelige bivirkninger	
Lokale reaktioner	Generelle reaktioner
<ul style="list-style-type: none"> • Smerter og rødme på indstiksstedet	<ul style="list-style-type: none"> • Træthed • Hovedpine • Muskel- og ledsmerter • Kulderystelser • Let temperaturstigning

Eksempler på sjældne bivirkninger
<ul style="list-style-type: none">
• Svære allergiske reaktioner
• Vejrtrækningsbesvær
• Hududslæt
• Hævelser i ansigtet

De fleste vil opleve smerter på indstiksstedet. Mange vil opleve generelle reaktioner som f.eks. muskelsmerter eller let temperaturstigning, som kan opfattes som tegn på, at kroppens immunsystem reagerer på vaccinen, som den skal. Hvis du oplever velkendte og forbigående gener, behøver du ikke kontakte læge.

I sjældne tilfælde kan der ses svære allergiske straksreaktioner, som kommer umiddelbart efter, at du er blevet vaccineret. Har du en svær allergi mod f.eks. lægemidler, skal du være opmærksom på dette, inden du bliver vaccineret. I forbindelse med vaccination mod COVID-19, vil der altid være et beredskab til at håndtere allergiske straksreaktioner.

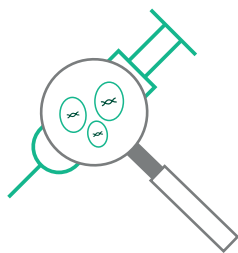
Der er lidt forskel på hvilke bivirkninger og reaktioner, der er mest hyppige ved de forskellige vacciner. Du kan læse mere på www.sst.dk/covid-vaccination

Hvordan virker vaccinerne?

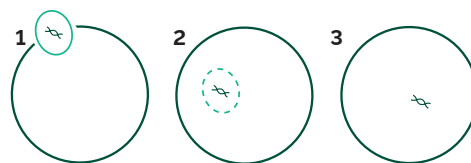
De godkendte vacciner mod COVID-19 indeholder små kodelinjer, som er lavet af såkaldte nukleinsyrer (RNA eller DNA), der er naturligt forekommende stoffer i menneskekroppen. I Comirnaty® og Spikevax® (tidligere COVID-19 Vaccine Moderna®) er kodelinjerne indkapslet i fedtstoffer.

Når kodelinjerne er kommet ind i kroppens celler, oversættes koden til et protein, der er særligt for ny coronavirus. Disse proteiner stimulerer kroppens immunforsvar til at lave beskyttende antistoffer og særlige immunceller således, at immunforsvaret kan genkende og nedbryde virus, hvis de senere skulle blive smittet.

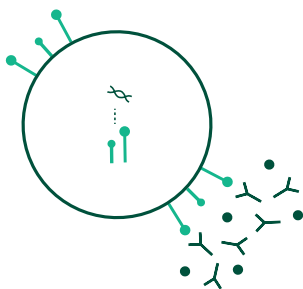
Kodelinjen og hjælpestofferne i vaccinen bliver hurtigt nedbrudt i kroppen, efter de har virket.

- 1.** Vaccinen indeholder små kodelinjer eller en kunstigt fremstillet udgave af virus.

- 2.** Indkapslingen hjælper med at få kodelinjen ind i kroppens celler. Herefter bliver indkapslingen hurtigt nedbrudt af kroppens enzymer.

- 3.** De små kodelinjer får cellen til at producere nye proteiner, som sætter sig på ydersiden af cellen, og som stimulerer kroppens immunsystem til at danne antistoffer og immunceller.

- 4.** Antistoffer og immunceller kan nedbryde virus, hvis man senere bliver smittet. Kodelinjen nedbrydes i cellen, når den er færdig med at virke.

Hvorfor skal jeg vaccineres to gange?

Den fulde effekt af vaccinerne opnås først 1-2 uger efter andet stik, og derfor skal du vaccineres to gange.

Vi har endnu ikke dokumentation for, om beskyttelsen af vaccinen varer ved i mange år, eller om du evt. senere skal vaccineres igen for at bevare beskyttelsen.

Hvordan skal jeg forholde mig efter vaccinationen?

Selvom du er blevet vaccineret, skal du fortsat følge Sundhedsstyrelsens generelle, gode råd om smitteforebyggelse. Vaccinerne er ikke 100 % effektive, og vi ved endnu ikke, om vaccination også forebygger, at den vaccinerede bærer virus og dermed kan smitte videre.

Du bør kontakte din læge, hvis du oplever alvorlige symptomer, efter du er blevet vaccineret. Det kan f.eks. være allergiske symptomer som vejrtrækningsbesvær eller hududslæt. Lægen kan vurdere, om symptomerne kan skyldes vaccinen eller evt. andre forhold og igangsætte behandling, hvis du har brug for det.

Lægen har pligt til at indberette formodede bivirkninger til Lægemiddelstyrelsen. Du kan også selv indberette formodede bivirkninger til Lægemiddelstyrelsen via www.lmst.dk

Hold fast i de gode vaner

Selvom du er vaccineret, er der stadig en risiko for, at du kan bære smitte videre til andre. Derfor skal du fortsat følge Sundhedsstyrelsens anbefalinger for at begrænse smitte:

				
Bliv hjemme og bliv testet, hvis du får symptomer	Hold afstand	Luft ud og skab gennemtræk	Vask hænder tit eller brug håndsprit	Gør rent, særligt på overflader som mange rører ved

Hvor kan du finde svar på dine spørgsmål?

Du kan altid finde den nyeste information om vaccination mod COVID-19 på www.sst.dk/covid-vaccination og læse mere om ny coronavirus og COVID-19 på www.sst.dk/corona